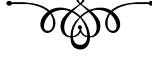

Skandaproktam Parvagrahanadikale Shivarchanopadesham

స్కందప్రోక్షం పర్వగ్రహణాదికాలే శివార్చనోపదేశమ్

Document Information

Text title : Skandaproktam Parvagrahanadikale Shivarchanopadesham

File name : skandaproktaMparvagrahaNAdikAleshivArchanopadesham.itx

Category : shiva, shivarahasya, upadesha, advice

Location : doc_shiva

Transliterated by : Ruma Dewan

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : shrIshivarahasyam | mahAdevAkhyah ekAdashamAMshaH | adhyAyaH 27

parva(sUryasoma)grahaNapUjAmahimA | 1-86||

Latest update : October 29, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

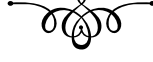
Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

November 3, 2024

sanskritdocuments.org

స్కందప్రోక్షం పర్వగ్రహణాదికాలే శివార్చనోపదేశమ్

(శివరహస్యాన్తర్గతే మహాదేవాభ్యే)

స్కంద ఉవాచ ।

పుణ్యం పర్వసు సర్వేషు గ్రహణే సోమసూర్యయోః ।
అయనే విషువే చైవ షడశీతిముఖేషు చ ॥ ౧॥

పురా మన్వాదిషు మునే పూర్ణిమామాసు సర్వదా ।
సంక్రాంతిషు వ్యతీపాతే వైధృతౌ చ విశేషతః ॥ ౨॥

ఆషాఢే జ్యేష్ఠశ్రావణ్యాం మార్గశీర్షే చ చైత్రకే ।
మాఘ్యాం చ పూర్ణిమాయాం తు శివపూజా విశిష్యతే ॥ ౩॥

అమా సోమాన్వితా యా స్యాత్సర్వమాసేషు సత్తమ ।
కార్తికేఽథ విశేషేణ పుష్యాషాఢే మహాఫలా ॥ ౪॥

స్నానమభ్యర్చనం శమోఘ్నః విశిష్టః స్యాత్సదా నృణామ్ ।
కృష్ణపక్షాష్టమీ దేవి (?) భూతాప్యసితపక్షకే ॥ ౫॥

(? Skanda was meant to be addressing Muni - Jaigīśavya)

మాసికీ శివరాత్రీ చ ప్రశస్తా శివపూజనే ।
యా మాఘే కృష్ణపక్షస్య భూతా సోమార్చితా యది ॥ ౬॥

సార్ధా పాతాన్వితా వాపి నిశి శర్వప్రియా హి సా ।
స యోగో దుర్లభో నృణాం తత్ర లిङ్గోద్భవో మునే ॥ ౭॥

ఏకేన బిల్వపత్రేణ తస్యాం పూజ్య విముక్తిభాక్ ।
యా మాఘే శివరాత్రీ చ మహాపూర్వా విశిష్యతే ॥ ౮॥

గోకర్ణే సా విశిష్యత తథా వై గన్ధమాదనే ।
శ్రీకాలహస్తిశైలే చ శివరాత్రిర్విశిష్యతే ॥ ౯॥

విష్ణుబ్రహ్మదయో దేవాః ప్రార్థయన్తి మునీశ్వరాః ।

కదా గోకర్ణమేష్యామః శివరాత్రౌ శివార్చకాః ॥ ౧౦॥
 భవిష్యామో బిల్వపత్తైర్ద్విత్వైర్వా ముక్తిమాప్నుమః ।
 తత్రైవ సాగరే స్నానం గోకర్ణేశస్య పూజనమ్ ॥ ౧౧॥
 శివరాత్రౌ శివార్చేషా జన్మనైకేన ముక్తిదా ।
 గోకర్ణే చ మునిశ్రేష్ఠ శివక్షేత్రేషు పుణ్యదా ॥ ౧౨॥
 తస్యామభ్యర్చనవిధిం తవాగ్రే కథయామ్యహమ్ ।
 కార్తికే శ్రావణే చైవ సోమవారో విశిష్యతే ॥ ౧౩॥
 కృష్ణపక్షేఽపి చ మునే సర్వమాసేషు పుణ్యదః ।
 భక్తః శివార్చకో నక్తం తస్మిన్ వ్యక్తం తు ముక్తిభాక్ ॥ ౧౪॥
 సర్వమాసప్రదోషోఽపి ప్రశస్తః శివపూజనే ।
 తత్రాపి దుర్లభో జ్ఞేయో మన్దవారే మహాఫలః ॥ ౧౫॥
 దుర్లభః కృష్ణపక్షోత్థః శివప్రియతమో మతః ।
 తత్రైవార్చనమీశస్య సర్వసంపుత్రాదాయకమ్ ॥ ౧౬॥
 సర్వత్రైవ శివాగారే చరే వా స్థావరేఽపి వా ।
 లింగేషు పూజయా శమోఘాః ముక్తిః కరగతా భవేత్ ॥ ౧౭॥
 కింపునస్త్యవిముక్తేఽథ త్రిలోచనసమీపతః ।
 త్రిలోచనేశ్వరం కాశ్యాం మన్దవారే ప్రదోషకే ॥ ౧౮॥
 పూజ్య జన్మాయుతైః పాపైర్ముక్తో ముక్తిం చ విన్దతి ।
 స ద్వాదశప్రదోషాణాం లభేత్ఫలమయత్నతః ॥ ౧౯॥
 మన్దప్రదోషపూజాతో లభేదేవ మహామునే ।
 ఏకాదశ్యాం మహాదేవం పూజ్య బిల్వైర్మనోహరైః ॥ ౨౦॥
 సితాయామసితాయాం చ రుద్రతిథ్యాం మునీశ్వర ।
 ఉపోష్య శివమభ్యర్చ్య కృష్ణాయాం నక్తభోజనమ్ ॥ ౨౧॥
 కుర్యాదేవ శివే భక్తో మహాఫల జగీషయా ।
 విష్ణుబ్రహ్మదయో దేవా ఏకాదశ్యాం శివార్చనమ్ ॥ ౨౨॥
 కుర్వన్మృపోషణం భక్త్యా రుద్రతిథ్యాం ద్విజోత్తమ ।
 ఏకాదశానాం రుద్రాణాం ప్రీత్యర్థం గరుడధ్వజః ॥ ౨౩॥

పక్షద్వయేఽపి సతతం కరోత్యేకాదశివ్రతమ్ ।

రుద్రప్రియకరీ హ్యేషా కార్తికాషాఢగా సితా ॥ ౨౪॥

వైశాఖ్యాం చ తథాషాఢ్యాం చైత్ర్యాం మాఘ్యాం మహేశ్వరమ్ ।

మహాస్నానవిధానేన పౌర్ణమ్యాం స్నాపయేన్నరః ॥ ౨౫॥

పశ్చామ్నతైః ఫలరసైర్మహాపుణ్యమవాప్నుయాత్ ।

సీతోత్పలదలైర్బిల్వైః పూజయన్ కుసుమైరపి ॥ ౨౬॥

సర్వపాపవినిర్ముక్తః అక్షయాం లభతే గతిమ్ ।

యో మాఘ్యాం కురుతే భక్త్యా శివాయ ఘృతకమ్బలమ్ ॥ ౨౭॥

స వంశకోటిసంయుక్తో మోదతే శివసన్నిధౌ ।

వైశాఖ్యాం పూర్ణిమాయాం తు దధికమ్బలకం నరః ॥ ౨౮॥

మహాకైలాససదనే మదనాన్తరకరప్రియే ।

భవేన్నావర్తతే విప్ర అస్మిన్ లోకే ధ్రువం నరః ॥ ౨౯॥

ఫాల్గున్యామథ పౌర్ణమ్యాం మధుకమ్బలదో నరః ।

శివాయ విధివద్ భక్త్యా గాణపత్యం లభేన్నరః ॥ ౩౦॥

సంక్రాంతిషు శివం పూజ్య కుసుమైర్బిల్వపల్లవైః ।

క్షీరేణ మధునా దధ్నా సితయా చ ఘృతైరపి ॥ ౩౧॥

అభిషిచ్య శివం భక్త్యా తూర్యమంగలవాదితైః ।

ధూపం చ గుగ్గులం దగ్ధ్వా బ్రహ్మహోపి విముచ్యతే ॥ ౩౨॥

గచ్ఛేచ్ఛివపురం రమ్యం విమానైః సార్వగామికైః ।

శివం మకరసంక్రాంతౌ స్నాప్య పశ్చామ్నతైః ఫలైః ॥ ౩౩॥

తీలాంజలిశతైః పూజ్య సుధౌతైః పాణ్యరైర్నరః ।

బిల్వపత్రైః సమభ్యర్చ్య కృతసరం తిలసంయుతమ్ ॥ ౩౪॥

సాజ్యం నివేద్య సగుడం కృతకృత్యో భవేన్నరః ।

హంసకున్దేన్ద్రసంక్రాంతౌ శైర్యానైర్గచ్ఛేచ్ఛివగ్రతః ॥ ౩౫॥

షడశీతిముఖేష్వీశం పూజ్య భక్త్యా సకృన్నరః ।

బిల్వపత్రైః సమభ్యర్చ్య క్షుద్రపాపైః ప్రముచ్యతే ॥ ౩౬॥

యుగాదిషు మహాదేవం సీచ్య పశ్చామ్నతైః ఫలైః ।

హవిర్నివేద్య దేవాయ సమూజ్య కుసుమాక్షతైః ॥ ౩౭॥

సర్వపాపైః ప్రముచ్యేత భక్తో ముక్తిం చ విస్తవి ।
 మన్వాదిషు విరూపాక్షం పూజ్య భక్త్యా సకృన్నరః ॥ ౩౮॥
 వసేచ్ఛివపురే దివ్యే సర్వభోగసమృద్ధిమాన్ ।
 వ్యతీపాతే చ సమూహ్య దుగ్ధజ్యైః బిల్వసంయుతమ్ ॥ ౩౯॥
 మార్గశీర్షే విశేషేణ సఫలం తస్య జీవితమ్ ।
 అణిమాదీ గుణైర్ముక్తః శివవద్వివరేచ్ఛివే ॥ ౪౦॥
 వైధృతౌ చ విశేషేణ సమూహ్య శివమేవ హి ।
 క్షీరాజ్యైర్బిల్వపత్రైశ్చ నివేద్య చ హవిర్మునే ॥ ౪౧॥
 నిశాకరకరప్రఖ్యైర్విమానైః సార్వగామికైః ।
 యాన్త్యైవ సన్నిధౌ శమోభాః గణశ్రేష్ఠోఽమరేడితః ॥ ౪౨॥
 సమూహ్య దేవం విప్రేన్ద్రో యో లింగముదాగాయనే ।
 పుష్పైర్ధూపైశ్చ బిల్వైశ్చ నివేద్య హవిరుత్తమమ్ ॥ ౪౩॥
 భోజయిత్వా మహాశైవానేకం వా శివయోగినమ్ ।
 ప్రయాతి శివసారూప్యం గాణపత్యం లభేన్నరః ॥ ౪౪॥
 సమూహయన్నరో భక్త్యా యో లింగం దక్షిణాయనే ।
 ఘృతేనైవాభిషిచ్యేశం బిల్వైః సమూహ్య యత్నతః ॥ ౪౫॥
 కృసరం యవసం సక్తుం నివేద్య శివయోగినే ।
 భోజయిత్వా ఘృతాన్నేన సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ॥ ౪౬॥
 సర్వాన్కామానవాప్నోతి యాతి చైవ శివాలయమ్ ।
 అమాస్వపి చ కార్తిక్యాం బిల్వైః సోమాన్వితాస్వపి ॥ ౪౭॥
 సమూహ్య చ ఘృతైః స్నాప్య లభతే గతిముత్తమామ్ ।
 నక్తం భక్తానో భక్తో ముక్తిం యాతి న సంశయః ॥ ౪౮॥
 దివసే తు సమభ్యర్చ్య వారరక్షితిథిషు క్రమాత్ ।
 ఏకాహమపి యో భక్త్యా స ముక్తః సర్వపాపృభిః ॥ ౪౯॥
 ప్రాతః సమూహయత్త్రిణే నైశం పాపం వ్యపోహతి ।
 సగ్ధవేఽనగ్ధతాపోత్థం పూజ్య లింగం సకృన్నరః ॥ ౫౦॥
 పాపకల్పకముత్సృజ్య శివలోకే మహీయతే ।

అపరాహ్ణే శివం పూజ్య గర్భభాక్షైవ జాయతే || ౫౧||

మధ్యాహ్నే హయమేధస్య ఫలం సమూజకో లభేత్ |
సాయంజ్కాలే శివం పూజ్య సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే || ౫౨||

నిశీధే మన్మథారాతిం పూజ్య బిలైస్సర్వపాపభాక్ |
అరుణోదయవేలాయాం పూజ్య దేవం ఋణీ న తు || ౫౩||

షట్కాలం పూజయేల్లిక్లం త్రికాలం వా ద్వికాలతః |
ఏకకాలం మునే భక్త్యా స రుద్రో నాత్ర సంశయః || ౫౪||

ప్రహరే ప్రహరే నిత్యం హరమేవ సమర్చయేత్ |
యతో నిత్యం జీవితం హి నాశ్వనేత్క్షణమత్ర హి || ౫౫||

యః సప్తమీ ప్రదోషేషు శివలిక్లం సమర్చయేత్ |
బిల్వపత్రైశ్చ కుసుమైః న తిర్యగ్యోనిమాప్పుయాత్ || ౫౬||

చతుర్థ్యాం తు ప్రదోషేషు పూజయిత్వేన్ద్రదర్శనే |
శివలిక్లం బిల్వపత్రైర్న దుర్గతిమవాప్పుయాత్ || ౫౭||

స ప్రదోషస్త్రిధా ప్రోక్షః శివేన పరమాత్మనా |
మాహేశ్వరస్త్రయోదశ్యాం సప్తమ్యాం చ మహామునే || ౫౮||

సారస్వతస్తతో విప్ర చతుర్థ్యాం చ గణాధిపః |
సర్వేష్వపి ప్రదోషేషు పూజ్య ఏవ మహేశ్వరః || ౫౯||

మాహేశ్వరస్త్రయోదశ్యాం ప్రదోషః సార్వమాసికః |
తస్మిన్నభ్యర్చనం శ్రమోభరనస్తఫలదం మునే || ౬౦||

మన్దారయుతో యః స్యాత్ప్రదోషో రజనీముఖే |
తత్రాపి కృష్ణపక్షే చ ప్రాప్తో దైవేన లభ్యతే || ౬౧||

తస్మిన్నప్రదోషే లిక్లారాచ దోషాద్రిభిదురా భవేత్ |
గ్రహణే సోమసూర్యాణాం స్నానదానార్చనం విభోః || ౬౨||

కుర్యాజ్జపం చ మన్త్రాణాం తస్మిన్ కాలే చ సిద్ధయే |
సూర్యగ్రహ కురుక్షేత్రే స్నానం దానం శివార్చనమ్ || ౬౩||

ప్రశస్యతే మునిశ్రేష్ఠ పుష్కరే తు శశిగ్రహే |
యమునాగజ్జయోః సన్ధౌ గజ్ఞాసాగరసజ్జమే || ౬౪||

ఓక్కారే భృగుతుజ్జే చ తథైవామరకణ్ణకే ।
 సర్మదాసాగరోపాస్తే గోకర్ణే పశ్చిమామ్బుధౌ ॥ ౬౫ ॥
 కావేర్యుదధి సజ్జే చ తామ్రాసాగరసజ్జమే ।
 ధనుష్కోటౌ మునిశ్రేష్ఠ కన్యాతీర్థనిమజ్జనాత్ ॥ ౬౬ ॥
 సూర్యేన్ద్రగ్రహణే పుణ్యే స్నానే తేషు ప్రశస్యతే ।
 విధిం చ తే ప్రవక్ష్యామి సూర్యేన్ద్రోర్గ్రహణే మునే ॥ ౬౭ ॥
 నిత్యే నైమిత్తికే కామ్యే జపహోమానుమజ్జనే ।
 శివార్చనే చ విధివన్మహాదానమనన్తకమ్ ॥ ౬౮ ॥
 కూపాచ్ఛతగుణం వాప్యం నద్యాం స్నానం తతోఽధికమ్ ।
 సాగరేఽపి తతో విప్ర నదీసజ్జే తతోఽధికమ్ ॥ ౬౯ ॥
 శివస్య సన్నిధౌ స్నానం తతోఽపి గుణవత్తరమ్ ।
 అతులః కోష్ఠతోయేన స్నాయాద్గ్రహణయోర్ద్వయోః ॥ ౭౦ ॥
 ప్రెష్టవాన్ స్కాన్ధగాణేశాన్ శైవాఞ్ఞాక్షాన్ జపేన్మనూన్ ।
 మస్త్రసజ్గ్రహణం కుర్యాద్గ్రహణే సోమసూర్యయోః ॥ ౭౧ ॥
 ఏకావృత్త్యాపి మస్త్రాణాం లక్షావృత్తిఫలం లభేత్ ।
 పితౄణాం సన్తర్పయేచ్ఛాద్దైర్ఘ్యం చాపి మునీశ్వర ॥ ౭౨ ॥
 సర్వం గణ్ణాసమం తోయం సర్వే శివసమా ద్విజాః ।
 సర్వం మేరుసమం దానం గ్రహణే సోమసూర్యయోః ॥ ౭౩ ॥
 మస్త్రసిద్ధికరం స్థానం నద్యాం పర్వతమస్తకే ।
 వివినే చ శివాగారే దేవబ్రాహ్మణసన్నిధౌ ॥ ౭౪ ॥
 బిల్వమూలే బిల్వపత్తైర్గ్రహణే లిజ్జమర్చయన్ ।
 తత్ర సమ్పూజయన్ లభ్యేత్ ఫలం తల్లక్షహాయనమ్ ॥ ౭౫ ॥
 రుద్రేణ చైవ గాయత్ర్యా తథా పఞ్చాక్షరేణ చ ।
 రోగార్త ఆయుషో వృద్ధ్యై హోమయేచ్ఛ గలూచిభిః ॥ ౭౬ ॥
 సహస్రం పరమం శ్రేష్ఠం శతాష్టోత్తరమేవ వా ।
 నదీతోయేన సమ్పూర్ణఘటం సంస్పృశ్య శోభనమ్ ॥ ౭౭ ॥
 రుద్రావృత్త్యా జలైః స్నాప్య రోగైః పాపైః ప్రముచ్యతే ।
 మస్త్రాన్ పఞ్చాక్షరం వాపి గాయత్రీం వేదమాతరమ్ ॥ ౭౮ ॥

యావద్గ్రహణమోక్షం తు తావన్నద్యాం సమాహితః ।

జపేత్సముద్రగామిన్యాం పురశ్చర్యాఫలం లభేత్ ॥ ౭౯॥

చరే వా స్థావరే వాపి తుక్లగ్ల లిక్ల శివార్చకః ।

గ్రహణే సోమసూర్యాణాం యో మహాస్నానకారకః ॥ ౮౦॥

పశ్చామ్నతైః పశ్చగ్నైస్తథా ఫలరసైరపి ।

ఘృతాభ్యక్తో ఘృతస్నానం గ్రహణేఽతీవ పుణ్యదమ్ ॥ ౮౧॥

శివస్య తోషదం విప్ర గాణపత్యప్రదం పరమ్ ।

తౌర్యత్రికం ధూపదీప పుష్పగంధానులేపనమ్ ॥ ౮౨॥

బిల్వమాలార్చనం శమోఘః పుణ్యం నీరాజనం విభోః ।

కుర్యాద్యో గ్రహణే విప్ర సర్వాన్కామానవాప్నుయాత్ ॥ ౮౩॥

కశ్చిత్పూజయతే భక్త్యా కశ్చిత్పూజాం ప్రపశ్యతి ।

తయోః సమఫలం జ్ఞేయం గ్రహణే లింగదర్శనాత్ ॥ ౮౪॥

బ్రహ్మహత్యాదిభిః పాపైర్ముచ్యతే నాత్ర సంశయః ॥ ౮౫॥

సక్ష్కాన్తిషు శ్రీశివమర్చ్య లోకే

నైవాప్పుయాత్కాన్తిరుజం జనిం వా ।

పతేత్తథా నో నిరయేఽధృతిం వై-

ధృతీషు సమూర్జ్య శివం లభేత్ ॥ ౮౬॥

॥ ఇతి శివరహస్యాంతర్గతే స్కన్ధప్రోక్షం పర్వగ్రహణాదికాలే శివార్చనోపదేశం సమూర్ణమ్ ॥

- ॥ శ్రీశివరహస్యమ్ । మహాదేవాఖ్యః ఏకాదశమాంశః । అధ్యాయః ౨౭
పర్వ(సూర్యసోమ)గ్రహణపూజామహిమా । ౧-౮౬॥

- .. shrIshivarahasyam . mahAdevAkhyah ekAdashamAMshaH . adhyAyaH 27
parva(sUryasoma)grahaNapUjAmahimA . 1-86..

Notes:

Skanda స్కన్ధ delivers Upadeśa ఉపదేశ about worshipping Śiva శివ during Parva పర్వ including Soma and Sūrya Grahaṇa సోమసూర్యగ్రహణ, Ayana అయన, Viṣuva విషువ and Saṅkrānti సక్ష్కాన్తి - especially those of Ṣaḍaśītimukha షడశీతిముఖ and Makara

మకర; during various tithi-s తిథిః especially Pūrṇima పూర్ణిమా, Kṛṣṇa Aṣṭamī కృష్ణ అష్టమీ, Trayodashi త్రయోదశీ, etc. of various and specific māsa మాస; during Amāvasyā అమావస్యā especially of Somavāra సోమవార; during yoga యోగ like Vyatipāta వ్యతిపాత - especially Sādrāpāta సాద్రాపాత; during Māsika Śivarātri మాసిక శివరాత్రి; during Pradoṣa ప్రదోష - especially those of Mandavāra మందవార, Caturthī చతుర్థీ, Saptamī సప్తమీ, Ekādaśī ఏకాదశీ (Rudratithi-s రుద్రతిథిః) and Trayodashi త్రయోదశీ.

He also mentions about specific offerings for various such observations, including Ghṛtakambalam ఘృతకమ్బలమ్ on Māgha Pūrṇimā మాఘ పూర్ణిమా, Dadhikambalam దధికమ్బలమ్ on Vaiśakha Pūrṇimā వైశాఖ పూర్ణిమా, Madhukambalam మధుకమ్బలమ్ on Phālguna Pūrṇimā ఫాల్గున పూర్ణిమా, Tilāñjali తిలాంజలి, Kṛsaram కృసరమ్ etc. on Makara Saṅkrānti మకర సంక్రాంతి; Pañcāmṛtam పంచామృతమ్ on Yugādi యుగాది etc.

Proofread by Ruma Dewan

——
Skandaproktam Parvagrahanadikale Shivarchanopadesham

pdf was typeset on November 3, 2024

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

